

[Indenrigs- og helligministeren.]

at vælgernes ønsker kan opfyldes, med mindre man foretager opstillinger som partilisteopstillinger; bortset herfra vil det være muligt gennem personlig stemmeafgivning at sørge for, at vælgernes indflydelse bliver den, som vælgerne bør have.

Vi kommer meget nemt, hvis vi skal følge tanken i det ærede medlems indlæg, ind på at måtte styrke partiens stilling i forhold til vælgerne, når det gælder opstillingen, og det var da også en tanke, som var fremme under valglovskommissionens arbejde, hvorunder man mente, at f. eks. sideordnet opstilling — det var det ærede medlems parti, der fremsatte den tanke til nærmere overvejelse og undersøgelse — skulle foregå således, at kandidaterne blev opstillet i den rækkefølge, partiets amsorganisation ønskede, og ikke i den alfabetiske rækkefølge.

Hvis man fulgte den tankegang, ville man nærme sig det ærede medlems synspunkt, men man ville på den anden side gøre partiet meget overlegent i spørgsmålet om, hvem der skulle nyde førstegrøden af krydsene, idet tanken går ud på, at man formoder, at krydsene på stemmesedlerne ofte glider fra partibetegnelsen ned på de navne, der er så heldige at begynde med et af de første bogstaver i alfabetet. Jeg tror derfor, det er en sund og praktisk fremgangsmåde, vi er nået til, og den er, når alt kommer til alt, i nøje overensstemmelse med valglovstraditionerne i landet.

Det ærede medlems ønske om, at § 23 ændres således, at der bliver let adgang for nye partier til at opstille ved valgene, kan jeg ikke tiltræde. Det er for det første således, at kravet om de 10 000 underskrifter i vore dage er et betydelig mildere krav i forhold til vægertallet, end det var, da det i sin tid blev indført, og for det andet synes jeg, at det at have lov til at ulejlige samtlige landets borgere ved, at navne, som der ikke er nogen politisk baggrund for at få valgt, skal opføres på stemmesedlen, og at partier, som ingen tilslutning har, skal findes på stemmesedlerne landet over, medfører en altfor vid adgang til at gøre valget til en bekostelig og uoverskuelig historie for befolkningen.

Jeg forstår bedre det ærede medlems modstand mod bestemmelsen i § 43, selvom jeg ikke deler de anskuelser, det ærede medlem her anlægger. Jeg er enig i, at folke-

strømninger skal have adgang til Danmarks rigsdag. Men hvornår foreligger der en folkestrømning? Kan man sige, at 12 000 mennesker i et land, hvis samlede vælgerkorps, hvis man får en valgrets alder på 21 år, er 2,4 eller 2,5 millioner, er en folkestrømning? Det har jeg egentlig meget, meget svært ved at anerkende, og derfor tror jeg, at det er nødvendigt, at det i alt fald kræves, at strømmingen skal være så åbenbar, at den er til at få øje på.

Jeg kan ikke sige andet, end at det ærede medlems videre argumentation nærmest bestyrkede mig i, at jeg har ret. Jeg indrømmer, at der ofte kunne være undgået en eller anden kalamitet i verdenshistorien, hvis en opponent var blevet indvalgt i en bestyrelse eller et kardinalkollegium i rette tid, men jeg er på den anden side af den opfattelse, at det ærede medlem ikke skal regne med, at rigsdagen er det sted, hvortil kværuanter skal have fri adgang. Det tror jeg ville bringe rigsdagens forhandlinger ind i store vanskeligheder. Hvis det ærede medlem tænkte på virkelige kværuanter, da han omtalte dette, må jeg sige, at min erfaring med virkelige kværuanter er, at der ikke i nogen situation, hvori der kræves ansvar, kan ventes noget af en rigtig kværuant. Så er der selvfølgelig dem, der endnu ikke er blevet kværuanter, men som har kimene i sig til at kunne udvikle sig til det. De må efter min mening hellere på en psykiatrisk afdeling i tide end kureres ved deltagelse i rigsdagslivet. Man må jo ikke glemme den ting, at det, det gælder om for en rigsdag, ikke bare er at tale om folks rettigheder, men det er også at tage de beslutninger, der vedrører de pligter, der skal lægges på folk. Jo flere små partier man skaffer adgang til rigsdagen, des flere af rigsdagens medlemmer vil være optaget af at sætte en streg under ordet rettigheder og forlade forhandlingerne, når det drejer sig om at pålægge befolkningen de pligter, som hører med for at kunne hævde de rettigheder, man kræver.

Det har været det ledende princip, når der er opnået tilslutning til § 43 fra et stort flertal i det andet høje ting, at man med hensyn til rigsdagens sammensætning måtte forlange, at den var sådan, at rigsdagen også var i stand til at påtage sig et ansvar af vidtgående rækkevidde overfor befolkningen.